

Н. А. Лебедева

аспірант кафедри публічного адміністрування
Міжрегіональної академії управління персоналом,
старший викладач англійської мови
Херсонського аграрного державного університету

МИСТЕЦТВО ЯК ЗАСІБ КУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

Стаття присвячена мистецтву як засобу культурної комунікації у сфері державного управління. На основі вивчення сучасних українських наукових джерел, особистої участі автора статті у створенні кінофільму та відвідуванні кінофестивалю доведено, що мистецтво у всіх його проявах є механізмом державного управління, що надає йому практичної значущості й цінності. Це є також механізмом для здійснення міжнародного культурного обміну.

Ключові слова: мистецтво, механізми, державне управління, соціальний досвід.

Постановка проблеми. За допомогою мистецтва, як відомо, реалізується сприйняття людиною дійсності, зберігається цілісність як окремо взятої особистості, так і соціального досвіду. Мистецтво подібне до дзеркала, в якому відбивається дійсність і особливість суспільства, країни, д народу. «Сутність держави розкривається й реалізується через взаємодію із суспільством, у тому, що і як вона робить з упорядкування й удосконалення приватної та суспільної життєдіяльності людей» [16, с. 29]. Усі роки незалежності нашої держави мистецтво перебуває в доволі складному становищі, оскільки економічна ситуація сприяє зменшенню фінансування на мистецтво й культуру, унаслідок чого складними стають реалізації провідних мистецьких заходів. Але мистецтво зберігає свій вплив в освітньому середовищі, тобто залишає свою державну підпорядкованість і слугує духовним підґрунтям основних державних ідей і принципів. Оскільки управління є складним явищем і, як відомо, здійснюється в системах «людина – техніка», «людина – технологія», «людина – природа», «людина – мистецтво» тощо, «відбувається це саме тому, що в них первинною, «керуючою» складовою частиною виступає людина, та й створені вони з метою обслуговування інтересів саме людини» [16, с. 105]. Таким чином, дослідження мистецтва як засобу комунікації людини

й державного управління є актуальним з погляду виховання та культурного спілкування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні українські вчені вивчають мистецькі прояви як засоби виховання молоді. Так, наприклад Е. Койкова дослідила толерантність у молодших школярів на уроках музики в умовах полікультурного простору. Толерантність дослідниця трактує як один із головних принципів полікультурного простору, а провідним засобом виховання вважає мистецтво музики, адже воно може допомогти емоційно діяти та впливати на ставлення однієї людини до іншої. Методика, яку розробила українська дослідниця, передбачає такі етапи, як адаптаційно-ознайомлювальний, оцінно-регулятивний за такими напрямками: інформаційний, емоційний і поведінковий. Здійснюючи контрольний експеримент, Е. Койкова виявила, що молодші школярі мають високий і достатній рівні сформованості толерантності [9].

Мистецтво як засіб формування естетичних почуттів студентів розглядали Г. Кудінова [11] і Т. Батрак [2]. Художньо-творчий розвиток особистості в теоретичному та методичному вимірах описав В. Кардашов. У монографії вчений проаналізував проблему художньо-творчого розвитку учнівської молоді та розкрив визначальну роль дизайну в сучасному українському суспільстві. Особливу увагу він також приділив процесу сприймання творів мис-

тецтва як засобу стимулювання природної художньо-творчої активності дітей. Мистецтво є засобом виховання естетичного ставлення до життя. Саме мистецтво розвиває творчу уяву та художньо-образне мислення, що доведено завдяки методиці викладання образотворчого мистецтва для різних вікових груп школярів і експериментально підтверджено В. Кардашовим [7].

Українська дослідниця Н. Авер'янова вивчила специфіку образотворчого мистецтва з філософського погляду, зробивши акцент на національному вихованні особистості. Використавши як основу українознавчий аналіз і комплексний соціогуманітарний підхід, дослідниця показала, що «національне виховання є потужним фактором формування цілісної особистості, яка відчуває себе повноцінним представником української нації, носієм національної культури, самостійним і творчим суб'єктом суспільного життя» [1]. За твердженням Н. Авер'янової, образотворча спадщина України є потужною складовою частиною національної культури. Саме вона спроможна оптимізувати виховний процес, оскільки має потенційні персонологічні можливості.

Українське образотворче мистецтво «базується на зоровому сприйманні, образному мисленні, єдності пізнавальної й афективної сфер особистості й здатне виконувати смислопороджувальні функції. Воно репрезентує ціннісно-смісловий вимір національного буття українства, висвітлює історичне буття українського народу, відображає духовні взаємозв'язки особистості з нацією, духовну єдність поколінь. Для нашого мистецтва характерна образно-символічна та ціннісно-смістова атрибуція національних цінностей та ідеалів, що уможлиблює створення образно-смістової опори для національного виховання особистості» [1, с. 3]. Н. Авер'янова також зазначає, що українське образотворче мистецтво може виконувати різні ролі в процесі національного виховання особистості. Це такі функції, як медіатор, конденсатор і транслятор культурно-історичного досвіду, історичної пам'яті, світоглядних настанов, цінностей, ідей, ідеалів, символів, культурних зміс-

тів, смислів. На підґрунті концептуальної смислової проблематики дослідницею запропоновано навіть модель становлення національного виховання [1].

Сприйняття творів живопису на уроках образотворчого мистецтва як засіб формування естетичного світогляду молодших школярів розглянуто І. Пацалюк. У дослідженні розв'язане питання формування естетичного світогляду учнів молодшого шкільного віку в процесі вивчення образотворчого мистецтва. Ціннісний зміст образотворчого мистецтва та його вплив на молодших школярів є цілком обґрунтованим [14]. Образотворче мистецтво є засобом збагачення духовної культури учнів, тому на прикладі опису уроків з української мови Н. Білоус надає методичні вказівки використання натюрморту, пейзажу, портрету українських митців [3].

Українські вчені М. Курач та І. Білоевич вважають, що за допомогою декоративно-вжиткового мистецтва якісно здійснюватиметься виховання майбутніх вчителів технологій. На думку дослідників, саме декоративно-вжиткове мистецтво має виховний вплив на формування особистості студента. Як наслідок, практичні роботи з декоративно-вжиткового мистецтва є найбільш ефективними формами та методами трудового, морального, естетичного та національно-патріотичного виховання майбутніх учителів технологій [12]. Цікавою є робота Л. Тимчук, яка аналізує вплив драматичного мистецтва в сімейному вихованні як засіб, що формує професійні інтереси школярів, визначивши ознаки, притаманні ранньому професійному самовизначенню [19].

Т. Кремешина також розглянула театр як засіб впливу на культурне та соціальне становлення особистості, але з погляду теоретичного підходу щодо ролі театрального мистецтва в регулюванні взаємин соціуму. Удосконалення міжособистісної взаємодії сприяє, на думку дослідниці, оптимізації буття соціуму завдяки залученню соціальної та культурної функцій театру, які забезпечуватимуть розвиток усієї суспільної культури [10]. Музичне мистецтво висвітлене в працях А. Карпяка [8], В. Водяної [4]. Хореографію як фактор формування особистості дослідили

Н. Чашечникова [20], Т. Черніговець [21]. Театральному й естрадному мистецтву присвячені наукові праці В. Калужської [6], Н. Стихун [17; 18] і багатьох інших українських науковців.

Мета статті – на основі вивчення сучасних українських наукових джерел, особистої присутності автора статті на кінофестивалі в м. Запоріжжя розглянути мистецтво як засіб культурної комунікації державного управління.

Виклад основного матеріалу. Якщо ми маємо на увазі комунікативний аспект мистецтва в суспільстві, то феномен діалогу в освітньому процесі, роль якого розглянуто в науковій статті Н. Радченко, слугує доказом культурної комунікації в системі державного управління. Це є засіб порозуміння та пошуку істини, самовизначення разом зі сходженням до смислу [15].

У такому аспекті VII Всеукраїнський кінофестиваль «Молоде кіно» в рамках XVIII фестивалю «Запорізька Синерама» являє собою не тільки духовно-моральне й художньо-естетичне дзеркало «молодого» сучасного українського кінематографа, але й здійснює діалог між державним управлінням і молоддю. Організаторами фестивалю стали Запорізька міська адміністрація, департамент культури й туризму Запорізької міської ради, кіноконцертний зал ім. О. Довженка. Так, із 8 по 10 вересня 2016 р. у м. Запоріжжя відбувся VII Всеукраїнський кінофестиваль «Молоде кіно» в рамках XVIII фестивалю «Запорізька Синерама». Він проводився 17 років, і шість років його супроводжував кінофестиваль «Молоде кіно». Щорічно кількість учасників і географія фестивалю збільшувалися, а також зростала якість робіт молодих режисерів [22]. Цілі фестивалю – привернути увагу до робіт молодих українських фахівців у галузі кінорежисури, сприяти спілкуванню й обміну досвідом між учасниками й членами журі, а також розвивати молодіжне кінорежисури в запорізькому регіоні. Кінофестиваль проводився в три етапи. На першому етапі було здійснено прийом анкет і робіт. На другому етапі пройшов відкритий перегляд робіт у великому залі кінотеатру ім. О. Довженка, під час якого журі оцінювало й відбирало кращі робо-

ти за номінаціями. Третій етап – урочисте закриття, нагородження переможців. Нагородження фільмів здійснювалося в таких номінаціях: гран-прі кінофестивалю «Золотий козак», грошова премія – 10 000 грн; «Кращий ігровий фільм», «Кращий документальний фільм», «Кращий патріотичний фільм», «Кращий науково-популярний фільм», «Кращий соціальний ролик», «Краще духовне кіно», «Кращий музичний відеокліп», «Кращий анімаційний фільм», «Кращий фільм, знятий дітьми», «Краща режисерська робота», «Кращий сценарій», «Краща операторська робота», «Краще музичне оформлення», «Кращі візуальні ефекти», «Кращий монтаж», «Краща героїня», «Краща роль другого плану», «Краща чоловіча роль», «Найкраща дитяча роль», «Приз глядацьких симпатій». До участі у фестивалі допускалися ігрові короткометражні фільми, документальні, науково-популярні фільми, відеокліпи, соціальні ролики, духовне кіно. Хронометраж робіт не повинен був перевищувати 20 хвилин. Розглядалися фільми, зняті не раніше 2015 р. Головою журі фестивалю стала народна артистка України, лауреат Шевченківської премії Наталія Сумська. Члени журі – заслужений артист України, старший викладач кафедри акторської майстерності Запорізького національного університету Віктор Гончаров, директор департаменту культури й туризму Запорізької міської ради, президент кіноклубу «Сходження» Ігор Гармаш, режисер обласного академічного музично-драматичного театру ім. В. Мегара, заслужений діяч мистецтв України Віктор Попов, режисер і сценарист Сергій Андрієнко [22, с. 14].

Конкурсний показ відкрила короткометражна кінострічка «Дует» народної аматорської кіностудії «Волинь» (Луцьк). Дивовижне злиття живої фортепіанної музики, що виконується дуєтом піаністів, і фотографій визначає композиційну динаміку цієї роботи. Це й туга, і крик душі, і прагнення увічнити пам'ять творця студії кіно Бориса Павловича Ревенка, який дуже багато зробив для розвитку українського аматорського кінематографа.

Фільм Віктора Бикодира й Олександра Єлагіна за сприяння Херсонської обласної

організації Українського союзу ветеранів Афганістану й «Фонду інвалідів Чорнобиля Плюс» – «Зенітниця» – розповідає про долю єфрейтора Алевтини Іванівни Коробкової. Дев'яностодворічна бабуся – головна героїня документального фільму тривалістю трохи більше 14 хвилин. Кінострічку умовно можна поділити на три частини. Перша частина – «Борг» – розповідає про дитинство й юнацтво Алевтини, про те, що в неї не виникло й тіні сумніву, чи йти на фронт, коли в клас до школярів прийшов військовий із запитанням: «Хто готовий захищати Батьківщину?». «Устали всі, як один» – говорить героїня. Її подвиг полягає в тому, що вона дійшла до Берліна зі своєю гарматою, на лицьовій частині якої було вибито три зірочки (це означало три збиті літаки). Дівчина стояла з карабіном, ходила з піхотою, виконувала всі завдання, які їй доручало командування. Друга частина називається «Доброта». У ній розповідається про молодого полоненого німецького солдата, який був поранений. Під час «зачистки» брянського лісу Алевтині довелося зустрітися з ворогом. Доброту, яку відчувала головна героїня фільму, поки вела полоненого, Алевтина Іванівна зважилася описати словами тільки в наш час. Які почуття відчувала дівчина, коли кожен день бачила смерть своїх товаришів по службі – це автори розкрили в згаданій частині кінороботи. Третя й заключна частина має назву «Любов». Вона розповідає про почуття, що стало єдиним протягом усього життя. Командир самохідної артилерійської установки Микола Гусев став тим єдиним і неповторним для Алі. Вражає душевна чистота молодих людей, яким, на жаль, завадила війна. 6 березня 1945 р. при взятті міста Кенігсберг Микола загинув, а Аля все чекала... Хоча життя й подарувало їй сім'ю, але та любов назавжди залишилася в серці героїні [13]. Це документальний фільм, що розкриває перемогу Любові та Життя над Смертю та Небуттям. Прожити довге життя, в якому є все: патріотизм і готовність до подвигу, прагнення віддати в будь-яку хвилину власне життя на благо Батьківщини, щира любов, виражена тільки в поглядах і листах, довгий шлях, кульмінацією якого є розповідь на камеру в 92 роки. А може, це

життя в ім'я пам'яті подвигу, а нехай глядач думає в реаліях нашого часу... [13]. Отже, підтримуючи цей мистецький захід, місцева вдала спонукала суспільство до засвоєння й прояву всього найкращого, що є в людях. Оплески в залі – це, мабуть, найважливіша оцінка фільму. Членами журі робота також була відзначена на найвищому рівні, оскільки стала кращою в номінації «Краща героїня». Це приклад того, як засобами мистецтва можна спонукати людей на прояв найкращих почуттів і дій. Тема справжнього патріотизму особливо актуальна сьогодні в умовах війни. Співчуття, доброта є альтернативою жадібності й жорстокості.

Документальна робота «ХГАТК» – це розповідь про багаторічну історію Харківського театру ляльок. Свідчення заслужених працівників культури України В'ячеслава Панченко, Андрія Рутінського й багатьох інших супроводжуються показом архівних матеріалів, документальної хроніки, рідкісних кадрів, що дійшли до наших днів. Усе це складає дивовижне гармонійне ціле й налаштовує глядача на доброту, спонукає до зустрічі з мистецтвом лялькового театру, увічнює творців Харківського театру ляльок.

Фільм «Шість поверхів» Олександра Навроцького по праву став кращим у номінації «Краща операторська робота». Життя гуртожитку показане високохудожньо. Використаний монохром. Кожен кадр несе в собі смислове навантаження. Ритм досягається за допомогою перебивок – кадрів із зображенням балконів, де розвівається на мотузках білизна. Побутові деталі, таким чином, автор фільму показує красиво, надаючи композиції романтики. Досягнута основна ідея фільму: показано любов мешканців гуртожитку до своїх «шести поверхів». Ця любов щира й сповнена смиренності.

У п'ятірку кращих соціальних роликів увійшов фільм «Вибір» Олексія Голубкова й автора цієї статті Надії Лебедевої. Іноді важко зробити правильний вибір. Кожна людина рано чи пізно повинна вибирати свій шлях. Що вибере героїня фільму: майбутнє, яке приваблює розкішним існуванням за кордоном, або любов до своєї Батьківщини й бажання приносити

користь своїй країні? Це головна інтрига кінороботи. Фільм має патріотичну спрямованість і відрізняється відмінною операторською роботою. Також необхідно відзначити акторську майстерність, завдяки якій глядач розуміє душевні переживання головної героїні і співчуває їй. У фільмі знімалися Анастасія Лебедева, Агнія Голубкова, Ганна Коновод, Андрій Нікулін, Вадим Яровий, Євген Олійник, Лілія Голубкова, Андрій Ростов, Дмитро Проскурєнко, Ярослав Онищенко, Максим Черняєв, Володимир Мазанов, Герман Мирний, Віталій Ромащенко, Севастьян Сидоренко.

Серед ігрових фільмів, які опинилися серед кращих, на думку автора цієї статті, необхідно відзначити роботу Алли Міщук «Чайна країна» (хронометраж 10'12"). Фільм знятий за мотивами сьомого розділу «Божевільне чаювання» відомого твору Льюїса Керролла «Аліса в Країні Чудес». Автор сценарію й режисер фільму Алла Міщук зазначила, що кінострічка символічна. Це аналогія сучасності. В образі Аліси показано молоду державу, яка шукає свій власний шлях розвитку. Казкові персонажі – Божевільний Капелюшник (Болванщик), Березневий Заєць і Миша-Соня – уособлюють носіїв старої державної системи, які застрягли в часі минулого мислення і живуть своїм життям, де постійним є рух у нікуди – по колу.

Робота відрізняється яскравістю кольору в центрі композиції кінокадру. Наприклад, кадр, в якому Божевільний Капелюшник розмішує цукор у чашці: яскраво-рожева перука, що виглядає з-під капелюха, концентрує увагу глядача в центрі композиції кінокадру і в той же час виступає контрастом, підкреслюючи образ Аліси в яскраво-блакитній сукні. Цей прийом зосереджує смислове навантаження на дівчині. І подібні деталі спостерігаються протягом усього фільму. Великі плани, відмінна міміка акторів (Віри Неги, Ілони Панасюк, Тетяни Котенко, Сергія Зінчука, Валентини Черкашиної) захоплюють глядача, не дають йому відволікатися від перегляду. Фільм наповнений оптимізмом. Аліса йде від безумців і декларує світлий шлях майбутнього, не дивлячись на перешкоди. Пісня «Моя країна» у виконанні автора та виконавиці головної ролі – Віри

Неги – стверджує цей оптимізм. Слід відзначити також якісну роботу Євгена Кирилюка (оператор, режисер монтажу).

Висновки і пропозиції. Сутність держави реалізується у взаємодії із суспільством. Держава вдосконалює приватну та суспільну життєдіяльність людей. Завдяки категорії управління держава діє в системі «людина – мистецтво», де первинним складником є людина. У той же час через мистецтво реалізується сприйняття людиною дійсності. У ньому відбивається й особливість суспільства й держави. Отже, вивчивши сучасні українські наукові джерела, взявши участь у створенні аматорського кінофільму, особисто відвідавши кінофестиваль, робимо висновок про те, що мистецтво в усіх його проявах є механізмом державного управління, що має практичну значущість і цінність. Це є також механізмом здійснення міжнародного культурного обміну. Мистецтво обов'язково треба підтримувати всіма можливими способами, оскільки морально й духовно здорове суспільство здатне сформувати сильну й могутню державу.

Список використаної літератури:

1. Авер'янова Н. Образотворче мистецтво як чинник національного виховання особистості (українознавчий аналіз) : автореф. дис. ... канд. філософ. наук / Н. Авер'янова ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К., 2007. – 20 с.
2. Батрак Т. Сучасне мистецтво як засіб естетичного виховання студентів педагогічних вузів у позанавчальній діяльності / Т. Батрак // Збірник наукових праць [Херсонського державного університету]. Педагогічні науки. – 2015. – Вип. 67. – С. 176–180 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/znprrp_2015_67_33.
3. Білоус Н. Образотворче мистецтво на уроках української мови в 5–6 класах як засіб збагачення духовної культури учнів / Н. Білоус // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2005. – Вип. 21. – С. 25–28.
4. Водяна В. Використання виховного потенціалу українського хорового мистецтва в процесі реалізації культурно-мистецьких програм / В. Водяна // Молодь і ринок. – 2013. – № 10. – С. 82–86.
5. Захарченко А. Формування професійної майстерності майбутніх учителів музи-

- ки в процесі виконавської діяльності / А. Захарченко // Гуманітар. вісн. ДВНЗ «Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди» : наук.-теор. зб. – 2014. – Вип. 33. – С. 56–63.
6. Калужська В. Еволюція естрадного мистецтва в контексті масової культури: філософсько-антропологічний аналіз : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.04 / В. Калужська ; нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. – Київ, 2015. – 20 с.
 7. Кардашов В. Художньо-творчий розвиток особистості: теоретичний і методичний виміри : [монографія] / В. Кардашов. – Мелітополь : Вид. будинок ММД, 2009. – 263 с.
 8. Карп'як А. Мистецький тезаурус флейтиста як основа виконавської майстерності : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.03 / А. Карп'як ; Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського. – Київ, 2014. – 36 с.
 9. Койкова Е. Виховання толерантності в молодших школярів на уроках музики в умовах полікультурного простору : автореф. дис. ... канд. пед. Наук : 13.00.07 / Е. Койкова ; Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2008. – 20 с.
 10. Кремешна Т. Театр як засіб впливу на культурне та соціальне становлення особистості / Т. Кремешна // Молодь і ринок. – 2012. – № 5. – С. 102–105.
 11. Кудінова Г. Мистецтво як засіб формування естетичних почуттів студентів / Г. Кудінова // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія «Педагогіка». – 2013. – № 4. – С. 77–80 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ped_2013_4_17.
 12. Курач М. Декоративно-ужиткове мистецтво як засіб виховання студентів – майбутніх учителів технологій / М. Курач, І. Білосевич // Наук. зап. Терноп. нац. пед. ун-ту. Сер. «Педагогіка». – 2012. – № 2. – С. 122–127.
 13. Лебедева Н. Прем'єра фільма для ветеранів / Н. Лебедева [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://usva.ks.ua/news/05092016/>.
 14. Пацалюк І. Сприйняття творів живопису на уроках образотворчого мистецтва як засіб формування естетичного світогляду молодших школярів / І. Пацалюк // Зб. наук. пр. Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – 2010. – № 4. 1. – С. 227–234.
 15. Радченко Н. Феномен діалогу в освітньому процесі / Н. Радченко // Філософ. освіти. – 2010. – № 1/2. – С. 287–294.
 16. Рубцов В. Державне управління та державні установи / В. Рубцов, Н. Перинська. – К. : Університет «Україна», 2008. – 440 с.
 17. Стихун Н. Мистецтво художнього слова як засіб формування творчої особистості студента – майбутнього вчителя / Н. Стихун // Нова пед. думка. – 2009. – № 4. – С. 87–89.
 18. Стихун Н. Театральне мистецтво як засіб удосконалення педагогічної майстерності вчителя / Н. Стихун // Нова пед. думка. – 2010. – № 4. – С. 132–136.
 19. Тимчук Л. Мистецтво у сімейному вихованні як засіб формування ранніх професійних інтересів школярів / Л. Тимчук // Педагогіка і психологія проф. освіти. – 2008. – № 5. – С. 217–223.
 20. Чашечнікова Н. Народний танець як фактор формування особистості молодшого школяра / Н. Чашечнікова // Пед. : зб. наук. пр. – 2012. – Вип. 13. – С. 391–394.
 21. Черніговець Т. Соціалізація молодших школярів засобами хореографічного мистецтва / Т. Черніговець // Нова пед. думка. – 2011. – № 2. – С. 170–173.
 22. XVIII-й фестиваль «Запорізька Синерама» VII-й фестиваль «Молоде кіно». – Каталог. – 15 с.

Лебедева Н. А. Искусство как средство культурной коммуникации государственного управления

Статья посвящена искусству как средству культурной коммуникации в сфере государственного управления. На основе изучения современных украинских научных источников, личного участия автора статьи в создании фільма и посещения кинофестиваля доказано, что искусство во всех его проявлениях является механизмом государственного управления и представляет собой практическую значимость и ценность. Это также механизм для осуществления международного культурного обмена.

Ключевые слова: искусство, механизмы, государственное управление, социальный опыт.

Lebiedieva N. Arts as a mean of cultural communication of public administration

The article is devoted to arts as the means of cultural communication in the field of public administration. On the basis of the modern Ukrainian scientific sources' study and personal participation of the article's author in the creation of a film and the visit to a film festival, it's been proved that art in all its manifestations is a mechanism of state administration that provides practical significance and values. It is also a mechanism for the international cultural exchange.

Key words: *art, mechanisms, state administration, social experience.*